

саме цього контингенту визначатиме загальний характер тенденцій смертності та тривалості життя населення України.

Таблиця 1

Прогноз основних параметрів режиму смертності населення України до 2026 р.

Варіант	Рік					
	2001	2006	2011	2016	2021	2026
Коефіцієнт смертності немовлят, %						
Оптимістичний	9,2	8,8	8,4	8,0	7,7	7,4
Песимістичний	9,2	9,0	8,6	8,4	8,1	7,9
Очікувана тривалість життя при народженні у чоловіків, роки						
Оптимістичний	62,8	64,7	66,7	68,7	70,8	72,6
Песимістичний	62,8	64,2	65,7	67,2	68,6	69,9
Очікувана тривалість життя при народженні у жінок, роки						
Оптимістичний	74,0	75,0	76,1	77,1	78,1	79,0
Песимістичний	74,0	74,6	75,3	75,9	76,6	77,1
Імовірність дожити від 16 до 60 років у чоловіків, %						
Оптимістичний	63,3	65,6	72,1	76,1	80,4	83,9
Песимістичний	63,3	66,5	67,0	72,9	76,0	78,6
Імовірність дожити від 16 до 60 років у жінок, %						
Оптимістичний	86,6	88,1	89,4	90,4	91,5	92,4
Песимістичний	86,6	87,7	88,5	89,2	89,9	90,5

За умови бездіяльності держави у сфері економічного забезпечення відтворення населення, браку належного розвитку систем охорони здоров'я, освіти, культури поширюватимуться, особливо серед молоді, наркоманія, алкоголізм, туберкульоз, ВІЛ/СНІД, венеричні та інші інфекційні захворювання. Смертність протягом певного періоду коливатиметься у межах сучасного рівня. За таких умов до 2026 р. Україна неістотно перевищить ті показники тривалості життя населення, яких вже було досягнуто у середині 80-х років.

Висновки. Основними чинниками демографічної кризи є значний рівень зареєстрованого і прихованого безробіття, мізерна допомога сім'ям з дітьми і низький рівень пенсійного забезпечення більшості населення, що не задовольняє елементарних потреб людини. Все це призводить до бідності більшості населення і значно підриває здоров'я.

УДК 619: 616

КНЕМІДОКОПТОЗ ПТИЦІ

І. В. Березовський, С. А. Камалова

Червоний курячий кліщ (*Dermanyssus gallinae*) – паразитичний кровосальний гамазовий кліщ. Він отримав назву через колір тільця, його відносять до кровосисних

паразитів. Він є переносником чуми птахів, бореліозу, холери та ряду інших інфекційних захворювань.

Етіологія.

Тіло овальне, червонувато-коричневе, з білими плямами на спині. Самка має довжину 0,75–0,84 мм (ширина – 0,4). Самець – 0,6 мм (ширина – 0,3). Яйце овальне (близько 0,3 мм), протонімфа майже прозора (0,4 мм), довжина голодної дейтонімфи до 0,6 мм. З відкладених самками яєць через 50–120 годин виходять личинки, які не харчуються. Через 24–30 годин малорухлива личинка перетворюється в протонімфу. Стадії протонімфи і дейтонімфи поглинають кров господаря і активно пересуваються. Дейтонімфи перетворюються на дорослих самців і самок. Самка відкладає до 20 яєць, число яких залежить від кількості висотаних крові.

Патогенез і клінічні ознаки.

Уражені паразитами несучки знижують несучість, але вживають більше корму, а пташенята повільніше ростуть. Іноді кліщі селяться в гніздах, птахи можуть відмовитися відкладати туди яйця. Ще одна ознака - це бліді через крововтрати гребені і сережки. Якщо не вживати заходів по боротьбі з паразитами, то птахи гинуть.

Лікування.

Птахів обробляють будь-якими дозволеними інсектицидами. Процедуру проводять двічі, дотримуючись тижневого інтервалу. Використовують порошки «Севін» (на одну птицю не більше 15 г) і «Пиретрум» (зроблений на основі ромашкових квітів), також інсектицид нового покоління «Екофліс». Порошками потрібно розсипати пір'я, а аерозолями обприскати птахів і курник.

Перевірений метод боротьби з курячим кліщем – це суміш піску і золи. Її, насипавши в тази, залишають на пташиному дворі, щоб птахи борсалися в них. Нашим предкам деревна зола служила аналогом прального порошку. Вміст тазів слід міняти. Процедуру повторюють через 14 днів. Суміш не повинна намокати.

Передовим методом профілактики вважають кварцові лампи. Їх використовують на птахофермах.

Препарати, що містять хлорований вуглеводень, є забороненими засобами від курячих кліщів, так як діюча речовина накопичується в яйцях і м'ясі.

УДК 574.2

СУЧАСНИЙ СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВІННИЦЬКОМУ РЕГІОНІ

К. М. Дорошенко, Ю. Ю. Овчинникова

Вступ. Вінницька область – один із всебічно розвинених аграрно-промислових та культурно-історичних регіонів України.

Вінницька область розташована в лісостеповій зоні на Волино-Подільській височині. За даними Державного агентства земельних ресурсів України показник сільськогосподарської освоєності території дорівнює понад 76 % і становить 2 тис. км², з яких майже 50 % – чорноземи. За розмірами сільськогосподарських угідь область займає серед регіонів України 9 місце.

Загальна площа лісів та лісовкритих площ – 379,4 тис.га.

На території області протікає близько 3,6 тис. річок і струмків загальною довжиною 11,8 тис. км, в т.ч. 230 річок завдовжки понад 10 км. Вони належать до басейнів